

lægger jeg overordentlig stor Vægt paa, at det hele nu er foreslaaet samlet i de Lærlingenævn, der er foreslaaet af Flertallet.

Jeg beklager i højeste Grad, naar det fra Oppositionspartiernes Side siges, at vi maaske „ad Aare kan faa en ny Lærlingelov“, for det har ved disse stadige Klager til Fabriktilsynets Personale, til hvilket Forældre og Lærlingene altsaa maa have en vis Tillid, vist sig, at der trænges til Ændringer i den nugældende Lov, og naar det af denne smukt saglige Forhandling og af den smukke Tone, hvori den er ført, fremgaar, at der er forholdsvis lidt tilbage de forskellige Partier imellem, maa det for et Medlem, der ikke har deltaget i Udvalgsforhandlingerne, staa som ganske mærkværdigt, at Udvalget ikke møder med en enstemmig Indstilling. Jeg har under Forhandlingen søgt at komme paa det rene med, hvad det er, der er Uenighed om, om det er andet end Formaliteter; man for Øjeblikket hænger sig i — det synes jeg, den ærede Ordfører for Venstres Udtalelser tydede paa. Jeg gaar ud fra, at der ikke er Politik, men kun Saglighed i denne Sag. Hvis der var Politik i den, kunde jeg meget godt forstaa, om det konservative Parti vilde sige: Den daarligst mulige Lærlinguddannelse medfører de daarligst mulige Konkurrenceforhold for Industrien, derfor maa vi have Told. Jeg gaar ud fra, at det er ikke saadant noget; men det er den eneste mulige Motivering for de Konservatives Stilling til denne Sag.

Socialministeren (Borgbjerg): Ihvorvel jeg selvfølgelig hellere havde set Lovforslaget gennemført, i alt Fald paa de fleste Punkter, saaledes, som det oprindeligt var formet, har jeg dog under Samraadet med Folketingsudvalget med god Samvittighed kunnet slutte mig til Udvalgsflertallets Ændringsforslag. Det oprindelige ministerielle Forslag — det maa jeg dog sige ganske kort — var slet ikke Udslag af et Ønske om eller Tendens til ministeriel Vilkaarlighed eller en særlig Radikalisme paa dette Punkt. Det var heller ikke Ministerens eller Ministeriets Skyld, om der blev Uro, for der var jo Tale om en lovbealet Pligt. Lærlingeloven skulde jo til Revision, og det maatte da stille sig som det eneste naturlige for mig at tage Hensyn til mange Aars Ønsker og Krav; ofte og stærkt positivt udformede; fra den store Del af Befolkningens Side, hvis Børn det i første Linie er, der skal i Lære. Det er et ikke uvæsentligt Moment.

Det gjaldt netop om, som Ordføreren, det ærede Medlem Hr. Harald Jensen, saa

rigtigt sagde, ved at tage Hensyn til disse Ønsker at skabe et Tillidsforhold. Men det skaber man ikke ved Ensidighed, det skaber man netop ved Alsidighed, ved at give begge Parter de dem tilkommende Rettigheder. Den solide Haandværksmester kan ikke have noget imod et passende Tilsyn og en virksom Kontrol; det blev rigtigt sagt af den ærede Ordfører, og jeg tror ogsaa, andre ærede Medlemmer har sagt det. Den solide Haandværksmester er tværtimod i høj Grad interesseret i, at der ikke opstaar smudskonkurrerende Foretagender, hvis Opgave aldeles ikke er at uddanne Lærlinge til dygtige Mænd i Faget, men kun at udbytte dem.

Jeg har tidligere haft Lejlighed til at udtale min Anerkendelse, min Beundring, kan jeg godt sige, af den Interesse, der hos mange Haandværksmestre her i Danmark er for Lærlinguddannelsen, og ogsaa min Paaskønnelse af, hvad Fællesrepræsentationen for dansk Industri og Haandværk har været med til i saa Henseende, og jeg betragter det som en Lykke, at Overgangen her i Landet fra Haandværk til Storindustri har været saa jævn, at vi endnu kan gaa den praktiske Lærlinguddannelses Vej. I visse stærkt storindustrielt udviklede Lande er jo Stillingen simpelt hen den, at det er en Vej, der er umulig, der maa man gaa Fagskoledannelsens Vej, men jeg betragter det som et Held, saa længe de tekniske Produktionsforhold paa nogen Maade muliggør, at Lærlingen kan uddannes i det praktiske produktive Liv, ubetinget.

Det er da rigtigt, hvad der nu er fastslaaet fra saa mange Sider, at nogen principiel Uoverensstemmelse er der ikke. Det gælder om at tilvejebringe det rigtige Tillidsforhold, og for at det kan ske, maa der vises Hensyntagen til begge Sider, baade til Læremestrenes Interesser og Følelser — og for en stor Del er det mere en gammel Følelsesmaade end virkelige Interesser, det drejer sig om — og til den store Arbejderbefolkningens Interesser, hvis Børn skal i Lære; ogsaa Forældrene maa have Tillid til, at Formaalet er Børnenes Uddannelse, ikke deres Udnyttelse. Derfor kunde jeg ønske saa mange Fag som muligt inddraget under een Lærlingelov. Naar det ærede Medlem Hr. Valdemar Nielsen henstillede, at man kom med et særligt Forslag om Gartnerlærlinge, vil jeg da nu først se, hvorledes det gaar med dette Lovforslag, hvad Enderesultatet bliver. Skulde Gartnerne ikke komme med — ja, saa kan det jo være, det er den Vej, man maa gaa, men